

Val '94*Jørgen Thomsen, eysturoyartingmaður í 16 ár:*

Tað ræður um at vera liðiligur

Neyðugt er at samstarva við aðrar flokkar, um úrslit skulu spyrjast burturúr, og javnaðarflokkurin skal gera alt fyri at vera við í samgonguni eftir valið. Hvørjum samstarva verður við, velst um hvat semja fæst um, og tá hevur persónliga lyndið ikki minni týðning enn politisku hugsjónirnar

Týsdagin í hesi vikuni, tá nýggja stýrisskipanarlógin varð samtykt, hevði lögtingið seinasta arbeiðsdagin í hesum valskeiðnum. Hetta var samstundis seinasta ferðin, at Jørgen Thomsen var í tinginum. Eftir at hava verið tingmaður í 16 ár stillar hann ikki upp aftur. Jørgen Thomsen er 67 ára gamal og varð valdur inn á ting í 1978, tá Jákup Frederik Øregaard legði frá sær.

- Tingarbeiðið er krevjandi, og eg haldi tað vera rætt, at tú tekur teg burturúr, tá aldurin er náddur, sum m.a. javnaðarflokkurin hevur gingið inn fyri skal verða markað fyri at fáa aldursrentu.

Jørgen Thomsen dylur ikki fyri, at honum hevur dámt stak væl tingarbeiðið: - Tað skal eingin ivi vera í tí. Tað kendist undarligt at siga farvæl, og eg kann gott siga, at eg feldi tár týskvöldið. Politiska arbeiðið er fjølbroytt, og hóast tað fyri almenninginum kann tykjast, at talan er um eina samkomu, sum er ósamd og har farið verður illa við hvørjum øðrum, so er tað beint tvørtur ímóti.

Hóast nógvir tingfundir hava verið seinna árin, so er tað framvegis tað, ið er uttan um, sum fer við mestu tíðini. Her hugsi eg m.a. um arbeiðið í nevndum og alt tað, sum gongur fyri seg á gamla apoteki. Tónin er vinsælur, eg havi fingið vinir fyri lívið, og eg fari at sakna góða umhvørvið.

Røturmar

Hví stillaði Jørgen Thomsen upp fyri javnaðarflokkin?

- Tað var ongantíð nakar ivi um, hvør flokkur tað skuldi vera. Eg vaks upp í Gøtu í fátæku trífatirum. Tá var javnaðarflokkurin nýggjur, og fleiri gøtumenn tóku undir við áskoðanini hjá flokkinum.

Gøtumenn høvdu fakfelagsligt medvit, teir høvdu stovnað Føroya Fiskimannafelag, og í politikki

høvdu teir verið sjálvstýrismenn, men tá ein flokkur kom, sum setti korini hjá vanligu fólkinum hægst, skiftu fleiri flokk. Millum teirra var Símun Pauli Konoy, ið var lærari og formaður í Fiskimannafelagnum, og hóast pápi mín ikki var frammarlaga í politikki, so var eingin ivi í, at hann eisini tók undir við javnaðarflokkinum.

At eg gjørdist aktivur í politikki kom so við og við. Eftir at hava verið á sjónum nøkur ár, fór eg í smíðju-læru á Skála, har fann eg konu, og har búsettust vit. Skálamenn heittu á meg at stilla upp, og eg var fleiri ferðir á listanum uttan at verða valdur. Byggin hevði ongantíð átt tingmann, men val eftir val vaks undirtøkan, og tá Øregaard ikki stillaði upp aftur, varð eg valdur, m.a. við stuðli frá fleiri gøtumonnum.

Felagsarbeiðið stórt rúm

Jørgen Thomsen hevur tikið nógv lut í felagsarbeiði. Í Gøtu var ungdomsarbeiðið stórt undir krígnum. Teir høvdu eitt felag, sum nevndist Gøtu lestrar- og umrøðufelag, og so var tað losjan Glottin, sum altíð hevur havt gott tak á ungdominum í bygðini.

Á Skála hevur hann verið virkin innan fyri heimamissionina, hann hevur í meiri enn 20 ár verið formaður í kirkjuráðnum, hevur sitið í sóknarstýrinum í átta ár, og hann hevur dyggiliga tikið lut í fakfelagsarbeiði.

- Í míni verið hava javnaðarflokkurin og fakfelagsrørslan altíð verið tver síður av somu sök. Tí var eg nevndarlimur í arbeiðsmannafelagnum eitt skifti, men eg helt tað vera náttúrligt, at handverkarafelag varð stovnað her, og eftir at tað felagið sá dagsins ljós, hevur tað verið mítt fakfelagsliga heim.

Nú hava verkamannafólk bjóðað seg fram á lista

fyri seg sjálvi, hvat heldur Jørgen Thomsen um tað?

- Tað hava tey loyvi til, men eg haldi ikki, at tað verður nakað gagn í tí, hvørki fyri verkamannafelagini ella teir flokkar, sum í politikki umboða sjónarmiðini hjá lønmóttakarunum. Tað verða bara tey, sum í politikki eru teirra móttøðuflokkar, ið fáa gagn av hasum tiltakinum.

Javnaðarflokkurin góður við vinnuna

Tað verður ofta kastað javnaðarflokkinum fyri, at hann ger lívið trupult hjá vinnuni, men tað heldur Jørgen Thomsen lítið um:

- Tað havi eg ongantíð skilt. Eg siggi hatta meiri sum eina roynd hjá okkara móttøðuflokkum at fáa vinning burtur úr við at seta kílur millum okkum og vinnulívmenn. Sannleikin er tann, at eingin annar flokkur hevur verið við til at fjálgað og lívgað um vinnulívið, sum okkara flokkur hevur.

Hvur tað verið heppið?

- Tá tú lítur aftur eftir, vil tað altíð vera so, at okkurt kundi havt lagað seg øðrvísi. Eg plagdi at siga, at vit skuldu reka ein líðiligan vinnulívspolitikk. Seinna partin av sjeyti árunum og áttati árin lívgaðu vit um vinnulívið við ymiskum sløgum av studningum. Tað gjørdi millum annað, at arbeiði var til allar hendur.

Men tíðirnar broytast. Í dag verður tað ikki mett at vera rætt við nógvum studningi, og vit hava helst ikki móguleika at stuðla á sama hátt, men tað má framvegis vera eitt av aðalálunum hjá politikkarunum at skapa góðar karmar um vinnuna. Vandin er at fara úr aðrari grøvini og yvir í hina. Tað ræður um at finna besta millumvegin.

Ymisk tíðarskelð

Tey sekstan árin, Jørgen Thomsen var í tinginum, var javnaðarflokkurin í samgongu í tveggju ár, og teir

arbeiðdu saman við øllum flokkum uttan sambandsflokkinum. Jørgen Thomsen fekk fleiri álitistørv, m.a. var hann næstformaður í flokkinum, formaður í tingbólkinum og valskeiðið 1985-1989 og eitt stutt skifti í hesum valskeiðnum, var hann formaður í fíggarnevndini.

- Tað var stórir munur á politiska arbeiðnum í áttatiárunum og so tey seinastu árin. Umstøðurnar broyttust so ógvuliga nógv, men tað var ikki bara lættari at hava ábyrgd í áttatiárunum. Tá var trýstið ógvuliga stórt, og tað var ofta, at fólk ringdu fyri at birta upp undir at fáa avgerðir tiknar í fíggarnevndini, sum vóru teimum til vildar.

Nú nívir tað nógv at siggja, hvussu vánaligu tíðirnar ávirka lagnuna hjá familjum. Hetta ger tað trupult hjá politikkarunum, sum bara í avmarkaðan mun hava móguleika at hjálpa. Men ágangurin frá teimum, sum vilja trýsta ætlanir av ymiskum slag ígjøgnum, hann er burtur.

Valið

Jørgen Thomsen fór úr starvinum á Skipasmiðjuni á Skála, tá hann gjørdist politikkar:

- Tað er so mikið krevjandi at taka lut í politikki, at stundir eru ikki til annað arbeiði, um tingarbeiði og nevndararbeiði skal røkjast, sum tað eigur. Og tað verður neyvan øðrvísi, soleiðis sum tíðirnar eru.

Hvat verður valúrslitið?

- Hetta er kanska mest spennandi valið, sum nakrantíð hevur verið. Ofta hevur úrslitið ligið í kortunum, men tað ger tað ikki hesa ferð. Eg rokni við, at javnaðarflokkurin fær mann í Eysturoynni. Men hann kemur ikki av sær sjálvum. Tað skal arbeiðast fyri søkini, og tá eru vit væl fyri, tí valfeligagið í oynni hevur ongantíð virkað betri, enn tað hevur gjørt seinna árin.

Framhald av síðu 16

lendskum stóði, góða løn. Vit kunnu tí skjótt koma í ta støðu, at fáa ein ótrúligan støttamun í okkara samfelag. Tey ríku, háløntu, sum arbeiða í oljuvinnuni, og so tey, sum við lóg eru sett niður í løn. Tað vil javnaðarflokkurin ongantíð ganga við til.

Ein annar vandi er, at okkara grannalond, her hugsi eg serliga um Danmark, mangla nógv útbúgv- ið fólk sum læknar, sjúkraisystir og lærarar. Byrja hesi fólk fyrst at flyta av landinum, verður tað ein vanlagna fyri okkum.

Ein av fólkaflaksmónum lovfriðaði nú ein dagin í einum sjónvarpsrøðskifti ídnaðarlondunum fyri eystan og teirra sera lága lønarlagi. Er tað eitt tílíkt stóði, teir vilja trýsta føroyska samfelagið niður á, er orsök hjá okkum øllum

at óttast. Í teimum londunum arbeiðir ein vanligur arbeiðari minst 12 tímar dagliga, uttan at fáa endarnar at røkka saman. Hvørji ráð hann so hevur til at taka fyri at breiðføða seg og familjuna, hava vit sæð fleiri sjónvarpssendingar um, og skal eg ikki koma nærri inn á tað her. Eitt sera ræðandi dømi, sum vónandi bert varð tikið fram í einum orðaskifti, har tíðin ikki altíð er so góð at hugsa seg um í.

Heldur enn at lækka lønir við lóg, eiga vit at lata partarnar á arbeiðsmarknaðinum samráðast um okkara framtíðar lønarlaga. Gera vit ikki tað, fara vit at fáa tilfikan ófrið á arbeiðsmarknaðinum, at tað fer at lemja alt annað arbeiði hjá eini komandi samgongu.

Poul Andrias Joensen, valevni javnaðarflokksins í Eysturoynni